

Βίος καὶ πολιτεία τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος Σεραφεῖμ
Ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου, +4 Δεκεμβρίου

Χαλκογραφία με σκηνές του βίου του Αγίου

Τὰ Ἄγραφα δὲν ἀνέδειξαν μόνον ἀρματωλοὺς καὶ κλέφτες ἀλλὰ καὶ μάρτυρες τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος καὶ ἁγίους, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν πρώτη θέση κατέχει ὁ Ἅγιος Ἱερομάρτυς Σεραφεῖμ, Ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου, ὁ θαυματουργός, μίᾳ ἀπὸ τῆς μεγάλων καὶ ἁγίων μορφῶν τῶν Ἑλλήνων νεομαρτύρων τῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Γεννήθηκε στὸ χωριὸ Πεζούλα τοῦ Δήμου Νεβροπόλεως, σ' ἓνα ἀπὸ τὰ χωριά τῆς λίμνης Πλαστήρα, ἓνα ἀπὸ τὰ πλησιέστερα πρὸς τὴν Καρδίτσα χωριά τῶν Ἀγράφων, τὸ ὁποῖο ἀπέχει 42 χιλιόμετρα ἀπὸ αὐτήν. Πότε

ἀκριβῶς γεννήθηκε, δὲν γνωρίζομε· πάντως περὶ τὰ μέσα τοῦ 16ου αἰῶνος.

Τὸ κατὰ κόσμον ὄνομά του ἦταν Σωτήριος. Οἱ γονεῖς του, Σωφρόνιος Ἀθανασίου καὶ Μαρία, εὐσεβεῖς καὶ ἐνάρετοι χριστιανοί, προσπάθησαν νὰ ἀναθρέψουν τὸν μικρὸ Σωτήριον «ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. στ' 4). Χωρὶς νὰ γνωρίζουν πολλὰ γράμματα, ζοῦσαν σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ μὲ τὸ καλὸ τους παράδειγμα ἔκαναν τὸ παιδί τους ν' ἀγαπήσῃ τὸν Χριστό. Τὸν δίδαξαν νὰ μὴν ἀγαπᾷ τὰ πλούτη, νὰ μὴ ζητᾷ τὴν φθαρτὴν δόξα, οὔτε νὰ ὑποχωρῇ σὲ ταπεινὰ καὶ ἁμαρτωλὰ ἡδονὰ καὶ ἀπολαύσεις τοῦ κόσμου τούτου.

Ὁ μικρὸς Σωτήριος μετὰ προσοχῆς ἄκουγε τὶς συμβουλὰς τῶν γονέων του, τοὺς σεβόταν καὶ τοὺς ἀγαποῦσε πολὺ. Ἐπίσης, ἦταν ὑπάκουος καὶ στοὺς μεγαλύτερους τοῦ χωριοῦ καὶ πρόθυμος νὰ κἀνῃ διάφορα θελήματά τους. Ἰδιαιτέρως σεβόταν τοὺς ἱερεῖς καὶ μοναχοὺς.

Τὰ πρῶτα γράμματα διδάχθηκε στὸ σχολεῖο τῆς Μικρῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, κοντὰ στὸ χωριὸ του, καὶ ἀναδείχθηκε τύπος καὶ ὑπογραμμὸς ἐπιμελοῦς μαθητῆ. Διδάχθηκε τὰ ἱερὰ γράμματα: τὸ Ψαλτήρι, τὴν Ὀκτώηχο καὶ τὸν Ἀπόστολο. Προπαντὸς τὸν εὐχαριστοῦσε ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Τοῦ ἄρесе ἀκόμη νὰ ἐντρυφᾷ στοὺς βίους τῶν ἁγίων, τῶν ὁποίων προσπαθοῦσε νὰ μιμῆται τὸ παράδειγμα. Εἶχε ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα καὶ ἡ ψυχὴ του εἰλκύνετο πρὸς τὸν ἡσυχαστικὸ βίον.

Ἐπιθυμοῦσε ἐν ὀλίγοις ν' ἀπαρνηθῇ τὸν ἑαυτόν του, νὰ ἄρῃ τὸν σταυρὸν καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Χριστό. Αὐτὸς ὁ πόθος κατέκαιε τὴν καρδιά του. Τὸν πόθο του ὅμως καὶ τὸν ζῆλο ἐκείνον ἐνίσχυε ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῆς Κυρίας Θεοτόκου ἢ τῆς Κρουερᾶς Πηγῆς τῶν Ἀγραφῶν, ὅπως τότε λεγόταν ἡ Ἱερὰ Μονὴ Κορώνης, ἡ ὁποία δὲν ἀπεῖχε πολὺ ἀπὸ τὴν Πεζούλα. Γι' αὐτὸ οἱ συχνὲς ἐπισκέψεις τῶν μοναχῶν στὸ χωριὸ, οἱ συνομιλίαι τοῦ Ἁγίου μαζί τους καὶ τὸ καλὸ παράδειγμά τους ἔθελγαν τὸν φλογερὸ νέο καὶ τὸν προετοίμαζαν νὰ δοξάσῃ μίαν ἡμέρα τὸν Χριστό.

Δὲν γνωρίζομε σὲ ποιά ἀκριβῶς ἡλικία οἱ εὐσεβεῖς του πόθοι ὤθησαν τὸν Ἅγιο σὲ ἀναζήτησιν μοναστηρίου. Νέος πάντως λαμβάνει ὀριστικὰ πλέον τὴν μεγάλη ἀπόφασιν νὰ ἀρνηθῇ τὸν κόσμον. Ἀφήνει λοιπὸν τὸ χωριὸ του, ἀποχαιρετᾷ τοὺς δικούς του καὶ ἀποφασίζει νὰ ἐπισκεφθῇ τὶς Ἱερὰς Μονὰς τῶν Ἀγραφῶν. Τέλος, φθάνει καὶ στὸ Μοναστήρι τῆς Κορώνης. Ἐκεῖ βρῆκε

ένα ἄξιο πνευματικὸ ἐργαστήριον, ὅπου ἡ ἐργασία, τὰ γράμματα καὶ ἡ ἀρετὴ τὸν ἐντυπωσίασαν. Αὐτὰ μαγνήτισαν τὴν ψυχὴν του καὶ παρέμεινε πλέον ἐκεῖ, ἀφοῦ ντύθηκε τὸ ἀγγελικὸ σχῆμα καὶ κατατάχθηκε στὸν χορὸ τῶν μοναχῶν. Ἀγαποῦσε τὴν ἀγρυπνία, τὴν νηστεία, τὰ δάκρυα, τὴν προσευχή, τὶς ψαλμωδίες, καθὼς καὶ τὴν μελέτη τῶν Ἱερῶν Γραφῶν. Πρὸ πάντων διακρίθηκε γιὰ τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς μοναχοὺς καὶ τὴν τέλεια ὑπακοὴ στὸν Ἡγούμενον. Ὅταν ἀκουγε τὸ σήμαντρο, ὅπως τὸ ἐλάφι ἔτρεχε στὸν Ναό, γιὰ νὰ προσευχηθῆ καὶ νὰ ψάλλῃ, καὶ δὲν ἔβγαινε ἀπὸ ἐκεῖ, πρὶν τελειώσῃ ἡ ἀκολουθία. Ἔτσι, κατόρθωσε νὰ κερδήσῃ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐκτίμησιν ὅλων τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ στὴν ἀρετὴ.

Γι' αὐτὸ, μὲ κοινὴ ψῆφο καὶ ἀπόφαση, χειροτονήθηκε Διάκονος, κατόπιν Ἱερέας, καὶ ἀργότερα ἐξελέγη Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Ἐπὶ τῆς ἡγουμενίας του ἡ Ἱερὰ Μονὴ γνώρισε ἡμέρες λαμπρές. Οἱ προσκυνητές, μὲ τὰ τόσα δεινοπαθήματα τὰ ὁποῖα ὑφίσταντο ἐκ μέρους τῶν Τούρκων, ἔβρισκαν ἐκεῖ ἀσφαλὲς λιμάνι καὶ ἔρχονταν γιὰ νὰ πάρουν δύναμη, θάρρος, καὶ παρηγοριά. Ἀλλὰ καὶ τὰ σκλαβόπουλα στὸν νάρθηκα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς πολλὰ φορὲς ἀκούγαν τὰ λόγια τοῦ Ἁγίου, ἐνθαρρυντικὰ σὰν αὐτὰ τοῦ ποιητῆ:

<<...Μὴ σκιάζεστε στὰ σκότη·

ἢ λευτεριά σὰν τῆς αὐγῆς τὸ φεγγαβόλο ἀστέρι

τῆς νύχτας τὸ ξημέρωμα θὰ φέρῃ>>. (Ἰ. Πολέμης).

Ἡ φήμη τοῦ Ἁγίου ὡς Ἡγουμένου ξεπέρασε τὰ στενὰ ὄρια τῆς Κρουεῶς Πηγῆς τῶν Ἀγραφῶν. Γι' αὐτὸ, ὅταν μετὰ ἀπὸ λίγο ἀπεβίωσε ὁ Ἐπίσκοπος Καπούας - Φαναρίου Λαυρέντιος, κατόπιν πολλῆς σκέψεως ἐκλέχθηκε παμψηφεί Ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου ὁ ἀξιάγαστος Σεραφεῖμ καὶ ὡς λύχνος φωτεινὸς τέθηκε ἐπὶ τὴν λυχνίαν, γιὰ νὰ φωτίσῃ ὅλους τοὺς ὑπ' αὐτὸν πιστοὺς.

Δὲν ποίμανε ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὸ ποίμνιό του· ἀναδείχθηκε ὁμῶς πράγματι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ ὁποῖος, ὅπως εἶπε ὁ Κύριος, «τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Ἰωάν. ε' 11). Ἡ πίστις πρὸς τὸν Χριστό, ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα καὶ οἱ ἄλλες ἀρετὲς τοῦ Ἁγίου κίνησαν τὸν ζῆλον καὶ τὸν φθόνον τῶν Τούρκων. Ἔτσι, κατὰ τὸ Γραφικὸ «ἐνεδρεῦσωμεν τὸν δίκαιον ἀφ' ἡμῶν, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἐστίν» (Σοφία Σολομ. β' 12), ζητοῦσαν ἀφορμὴν νὰ φονεύσουν τὸν δίκαιο.

Ἡ ἀφορμὴ βρέθηκε μὲ τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα τοῦ ἐπισκόπου Λαρίσης (Τρίκκης) Διονυσίου τοῦ Φιλοσόφου. Αὐτός, βλέποντας τὶς πιέσεις καὶ τὰ δεινά, τὰ ὁποῖα κάθε μέρα ὑφίσταντο οἱ ὑπόδουλοι Ἕλληνες ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καὶ συγκρίνοντας τὴν ζωὴ τους πρὸς τὴν ζωὴ τῶν Χριστιανῶν τῆς Εὐρώπης, ἐξήγειρε σὲ ἐπανάσταση, τὸ φθινόπωρο τοῦ 1601, τοὺς Ἕλληνες τῆς Δυτικῆς Θεσσαλίας, ἔχοντας ὡς ὄρημητήριο τὰ Τρίκαλα. Ἡ ἐπανάσταση ἐκείνη ἀπέτυχε, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν ἄλλων δεινῶν ἐπέφερε καὶ τὸν μαρτυρικὸ θάνατο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου.

Τὸ μαρτύριο τοῦ Ἁγίου διήρκεσε δύο ἡμέρες, τὴν 3ην καὶ τὴν 4ην Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1601.

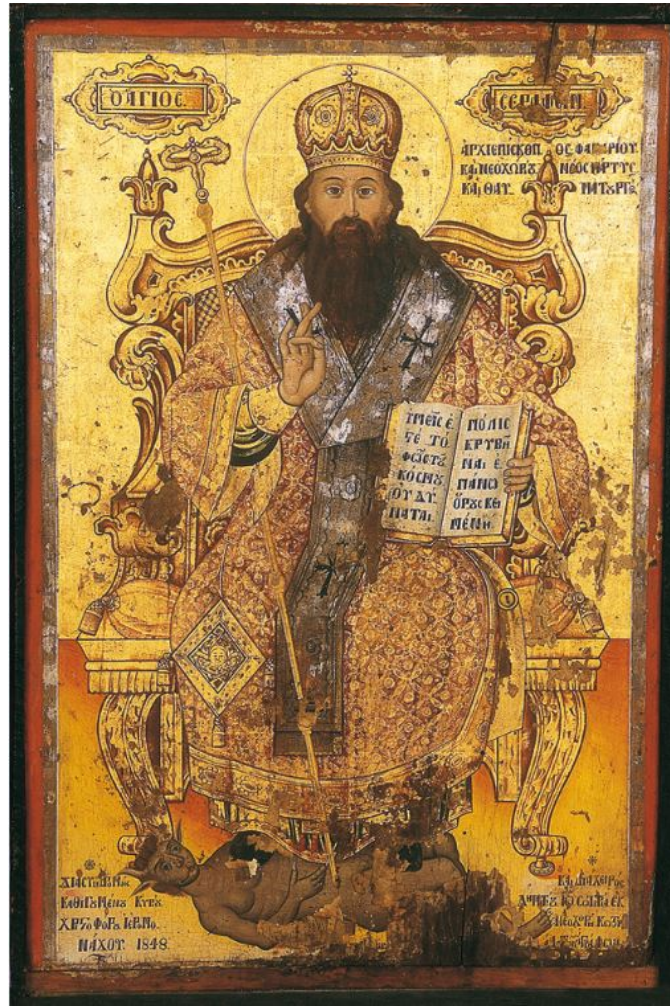
Τὸν καιρὸ πὸν ξέσπασε ἡ ἐπανάσταση τοῦ Διονυσίου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου Σεραφεὶμ ἀπουσίαζε σὲ περιοδεία στὰ χωριὰ τῶν Ἀγράφων κηρύττοντας τὸν Σταυρωμένο Ἰησοῦ, ἐνισχύοντας καὶ νουθετώντας τὰ λογικὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς του.

Στις 3 Δεκεμβρίου ὁ Ἅγιος ἐπέστρεψε στὸ Φανάρι, φέροντας κατὰ τὴν συνήθεια διάφορα δῶρα (πεσκέσια) πρὸς τὶς Τουρκικὲς Ἀρχές. Ὅμως οἱ ἀσεβεῖς Τούρκοι ἀγάδες, μόλις τὸν εἶδαν, ἄρχισαν νὰ λένε: «Κι αὐτὸς μὲ

τὸν Διονύσιο ἦταν· καὶ τῶρα πῶς τόλμησε καὶ ἤρθε μπροστά μας;» Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, τελείως ἀθῶος, μόλις τοὺς ἄκουσε, ρώτησε «Περὶ τίνος λέγετε ταῦτα;», καὶ ἐκεῖνοι μὲ θυμὸ ἀπήντησαν: «Γιὰ σένα, ἀποστάτη καὶ προδότη...τώρα θὰ λάβης καὶ σὺ ἐκεῖνο πού σου ἀξίζει, ἐκτὸς κι ἂν ἀλλάξης τὴν πίστη σου καὶ γίνης Τοῦρκος· τότε θὰ σὲ συγχωρήσουμε καὶ θὰ σὲ τιμήσουμε κιόλας».

Ὁ Ἅγιος, τοῦ ὁποίου τὴν ψυχὴ διακατεῖχε ὁ πόθος πρὸς τὸ μαρτύριο, δὲν δειλίασε, οὔτε δελεάσθηκε ἀπὸ τίς ἐπίγειες τιμές. «Κατ' οὐδένα τρόπον θὰ ἀρνηθῶ τὸν Χριστόν μου· τὴν ἰδικὴν σας τιμὴν οὔτε νὰ ἀκούσω θέλω», εἶπε, καὶ μὲ θάρρος ἀρνήθηκε ὅτι συμμετεῖχε εἰς τὸ κίνημα τοῦ Διονυσίου. Ὅταν ἄκουσαν αὐτὰ οἱ Τοῦρκοι, ὄρμησαν κατὰ τοῦ Ἁγίου καὶ μὲ βία οἱ ἀσεβεῖς καὶ ἀπάνθρωποι ὀδήγησαν τὸν ἀθῶο Ἱεράρχη στὸν τότε Διοικητὴ τοῦ Φαναρίου Χαμουζάμπεη, φωνάζοντας καὶ συκοφαντώντας τὸν δίκαιο καὶ λέγοντας: «Κί' αὐτὸς ἐπαναστάτης εἶναι καὶ συνεργαζόταν μὲ τὸν καταραμένο Διονύσιο· ἐχθρὸς καὶ φοβερὸς ἀντίπαλός μας. Θάνατος στὸν προδότη». Ὁ Τοῦρκος Διοικητής, ὅταν ἄκουσε αὐτὰ, κάλεσε τὸν Ἀρχιεπίσκοπο καὶ προσπάθησε νὰ τὸν πείσῃ ν' ἀρνηθῇ τὴν πίστη του, ὑποσχόμενος συγχρόνως πολλές τιμές: «Σεραφεῖμ, ἐσὺ εἶσαι ἔξυπνος ἄνθρωπος. Απορῶ πῶς τὸ ἔπαθες καὶ συμφώνησες μὲ τὸν ἀνόητο ἐκεῖνο Διονύσιο καὶ δὲν σκέφθηκες πῶς τὸ κίνημά σας, ὄχι μόνον ἦταν ἀδύνατο νὰ ἐπικρατήσῃ, ἀλλὰ θὰ στοίχιζε καὶ τὸ κεφάλι σας. Νά, πιάστηκες καὶ κινδυνεύεις νὰ τιμωρηθῆς παραδειγματικὰ μὲ φρικτὸ θάνατο. Τὸ καλὸ πού σου θέλω, νὰ γίνης Τοῦρκος, ἂν θέλῃς νὰ σοῦ χαρίσουμε τὸ κεφάλι· ἀκόμα καὶ μεγάλη θέση σου δίνουμε καὶ πλοῦτη καὶ δόξα σου ἐξασφαλίζουμε».

Ὁ Δεσπότης παρακολουθεῖ μετὰ προσοχῆς τὰ λόγια τοῦ Διοικητῆ, ἐνῶ παραλλήλως διατηρεῖ ζωηρὰ στὸν νοῦ του τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τὸν Τιμόθεον: «Τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξον διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν» (Β' Τιμ. α'14). Δὲν δειλιάζει λοιπὸν οὔτε πτοεῖται ἐνώπιον τοῦ Χαμουζάμπεη, ἀλλ' ἀπαντᾷ σύντομα καὶ σταθερὰ: «Ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ δὲν θ' ἀποχωρισθῶ ποτέ. Ἀντιθέτως, μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης θὰ δεχθῶ τὸν θάνατον χίλιες φορὲς γιὰ τὸ ὄνομά Του τὸ Ἅγιον. Δι' αὐτὸ σφάξε, κόψε, κάμε ὅτι σοῦ λέγει ὁ νόμος». Δὲν προφθάνει ὁ γλυκὺς τὴν ὄψη νὰ τελειώσῃ τοὺς λόγους καὶ ὁ αἰμοβόρος καὶ ἄδικος ἐκεῖνος κριτῆς προστάζει νὰ τὸν δαίρουν καὶ νὰ τοῦ κόψουν κομμάτια τὴν μύτη.

Και τὰ δύο αὐτὰ μαρτύρια ὑπομένει ὁ Ἅγιος, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ὄχι ἀπλῶς ἀγογγύστως ἀλλὰ εὐχαριστώντας καὶ εὐλογώντας τὸν Θεό. Ἡ μαύρη ψυχὴ τοῦ Τούρκου Διοικητῆ δὲν ἱκανοποιεῖται. Ἐκδίδει λοιπὸν νέα διαταγή: «Ρίξτε τον στοῦ μπουντρούμι, μωρὲ, κι ἀφήστε τον ἐκεῖ χωρὶς ψωμί, χωρὶς νερό, ἴσως καὶ ἀλλάξει γνώμη». Μάταια ὅμως ὁ Χαμουζάμπεης ἐλπίζει. Αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο νὰ γίνη, διότι οἱ Ἕλληνες Τεράρχες γνωρίζουν γιατί πεθαίνουν. Ὅλη τὴν νύκτα ἐκείνη τῆς 3ης Δεκεμβρίου ὁ Ἅγιος προσεύχεται, ζητώντας ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ τὸν ἐνισχύσῃ στοῦ μαρτύριου· καὶ γονυπετῆς ἔλεγε: «Μεσίτευσον, Δέσποινα, πρὸς τὸν Υἱόν Σου».

Τὴν ἄλλην ἡμέρα, 4η Δεκεμβρίου, ὁ Χαμουζάμπεης, ἀφοῦ κάθισε καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ δικαστικοῦ θρόνου, κάλεσε τὸν Σεραφεῖμ ἐκ νέου, γιὰ νὰ τὸν συμβουλεύσῃ, ὡς φίλος του δῆθεν τώρα: «Ε, Σεραφεῖμ, πιστεύω νὰ σωφρονίσθηκες μὲς τὴν φυλακὴ. Ἐλα, λυτήσου τὰ νιάτα σου καὶ πίστεψε

στον Μεγάλο Προφήτη». Ὁ Ἅγιος μὲ φαιδρὸ πρόσωπο ἀρνείται νὰ ὑπακούσῃ στὶς ἀσεβεῖς συμβουλές τοῦ Χαμουζάμπεη καὶ νὰ πιστέψῃ στὸν ψευδοπροφήτη καὶ ἀσεβῆ Μωάμεθ. Πρὶν καλὰ τελειώσῃ τοὺς λόγους τοῦ ὁ Σεραφεῖμ, προστάζει ὁ Διοικητὴς νὰ τὸν δείρουν γιὰ μίαν ἀκόμη φορὰ, ἀλλὰ τώρα σφοδρότερα, καὶ ἐπὶ πλέον προσθέτει: «Τανύστε τοὺς χέρια καὶ τὰ πόδια καὶ βάλτε στὴν κοιλιὰ του μίαν μεγάλη πέτρα· χωρὶς καμία λύπη κατακόψτε καὶ ξεσχίστε τὶς σάρκες του». Ὁ Ἅγιος ὑφίσταται ἀγογγύστως ὅλα τὰ ἀνωτέρω μαρτύρια καὶ, ὅπως ἦταν φυσικό, κατόπιν τῆς φοβερῆς αἱμορραγίας, διψᾷ· ἀλλὰ, καθ' ὃν τρόπο δίψασε ὁ Κύριος καὶ «ἔδωκαν εἰς τὴν δίψαν αὐτοῦ χολὴν καὶ ὄξος», τοιουτοτρόπως καὶ τώρα ποτίζουν τὸν βαρέως αἱμορραγοῦντα Ἀρχιεπίσκοπο λασπῶδες νερὸ μετὰ χολῆς ἀναμειγμένο. Τοῦτο ὁ Ἱερομάρτυρας Σεραφεῖμ τὸ δέχθηκε μὲ μεγάλη χαρὰ, διότι τοῦ ὑπενθύμιζε τὸ ὄξος καὶ τὴν χολὴ τῶν σταυρωτῶν τοῦ Κυρίου, τὸν Ὅποιον ἀξιώθηκε νὰ μιμηθῆ. Ἀλλὰ ἡ χαρὰ ἐκείνη ἐξόργισε ἀκόμη περισσότερο τὸν Διοικητὴ, ὁ ὁποῖος γιὰ μίαν στιγμὴ αἰσθάνεται «τὸ αἷμα του νὰ ἀνεβαίνει στὸ κεφάλι», ὅπως συνήθως λέμε, καὶ δίνει τὴν τελευταία του ἐγκληματικὴ διαταγή: «Σουβλίστε τον».

Δέσμιος πλέον, ὡς «πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν» ὁδηγεῖται ὁ ἀθῶος Ἱεράρχης στὴν τότε ἀγορὰ τοῦ Φαναρίου καὶ κοντὰ σ' ἓνα κυπαρίσσι,

όπου σήμερα βρίσκεται μεγαλοπρεπής Ναός ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου, ὑφίσταται τὸν ὑπεράνω πάσης περιγραφῆς μαρτυρικὸ θάνατο.

Καθὼς ὁ πρῶος Σεραφεῖμ προχωροῦσε πρὸς τὸν τόπο τοῦ μαρτυρίου, μία Ἀράπισσα, «μελανωτέρα εἰς τὴν ψυχὴν παρὰ εἰς τὸ σῶμα», ὅπως χαρακτηριστικὰ γράφει ὁ συγγραφέας τοῦ Μαρτυρολογίου, στηριζόταν σ' ἓναν τοῖχο πάνω ἀπὸ τὴν βρύση «Λουτρόν». Μόλις εἶδε τὸν Ἅγιο, ἄρχισε νὰ τὸν βρίζη μὲ αἰσχρῆς καὶ ἀτιμωτικές φράσεις. Ὁ Ἱερομάρτυρας ὁμως, μιμούμενος καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ τὸν Μεγαλομάρτυρα τοῦ Γολγοθᾶ, ὁ ὁποῖος προσευχόταν ἀκόμη καὶ γιὰ τοὺς σταυρωτῆς του λέγοντας «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι» (Λουκ. κγ' 34), δὲν εἶπε τίποτα κατὰ τῆς ἀσεβοῦς καὶ ἄπιστης ἐκείνης γυναίκας· ἀπλῶς ἔρριξε ἐπάνω της μόνο ἓνα βλέμμα οἴκτου. Καὶ -ὦ τοῦ θαύματος!- ἐστράφη ἀμέσως τὸ κεφάλι της πρὸς τὰ πίσω, ἔμεινε δὲ στὴν κατάστασι αὐτὴ ἐπὶ δέκα πέντε ὀλόκληρα χρόνια.

Λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας χωρίζουν τὸν Ἱερομάρτυρα ἀπὸ τὸ φρικτὸ τοῦ σουβλισμοῦ μαρτύριο. Γι' αὐτὸ προσεύχεται θερμότερα. Ὅταν ἔφθασε στὸν τόπο τοῦ μαρτυρίου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ, σουβλίσθηκε ἀπὸ τοὺς ἄσπλαχνους καὶ σκληροὺς Τούρκους, παρέδωσε δὲ τὴν ἀγία του ψυχὴ στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ τὸ πρόσωπό του ἔλαβε ὄψη μεγαλειώδη.

Ὁ Τούρκος Διοικητῆς, θέλοντας καὶ μὲ τὸ λείψανο τοῦ Ἁγίου νὰ τρομοκρατήσῃ τοὺς χριστιανούς, διέταξε νὰ μείνῃ ἐκτεθειμένο πολλὰς ἡμέρας. Ἀλλὰ, «ὅπου Θεὸς βούλεται, νικᾶται φύσεως τάξις». Τὸ σῶμα δὲν ἔπαθε ὅ,τι συνήθως παθαίνουν τὰ νεκρὰ σώματα, δηλαδὴ οὔτε διογκώθηκε, οὔτε δυσοσμία ἐξέπεμπε, ἀλλὰ ἀντιθέτως διατήρησε τὴν φυσικὴν του κατάστασι καὶ εὐωδίαζε, προκαλώντας τὸν θαυμασμὸ ὅλων ὅσοι περνοῦσαν ἀπὸ ἐκεῖ· οἱ δὲ Χριστιανοὶ χαίρονταν καὶ δόξαζαν τὸν Θεὸ γιὰ τὸ γεγονὸς αὐτό. Ἐνα μόνον τοὺς λυποῦσε: ὅτι δὲν ἐπέτρεπαν σ' αὐτοὺς νὰ λάβουν τὸ πολυβασανισμένο ἐκεῖνο σῶμα καὶ νὰ τὸ θάψουν, διότι ὁ Χαμουζάμπεης τοποθέτησε σκοποὺς γιὰ νὰ τὸ φυλάγουν ἡμέρα καὶ νύκτα.

Μετὰ ἀπὸ λίγες ἡμέρας ὁμως κόπηκε ἡ μακαρία κεφαλὴ τοῦ Ἁγίου κατὰ διαταγὴν τοῦ Διοικητῆ καὶ στάλθηκε στὰ Τρίκαλα μαζί μὲ τὶς κεφαλὰς δυὸ ἄλλων ἐπαναστατῶν. Ἐκεῖ, στὸ μέσον τῆς πλατείας τῆς πόλεως, στήθηκαν τὰ κεφάλια σὲ κοντάρια μὲ τὸ μέτωπο δυτικά. Ἀλλὰ, ἐνῶ τὰ κεφάλια τῶν ἄλλων ἔμειναν ἀκίνητα, τὸ κεφάλι τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ

βρέθηκε τὸ πρῶτὸ στραμμένο πρὸς τὴν Ἀνατολή· τὸ θαυμαστὸ αὐτὸ γεγονός ἐπαναλήφθηκε ἐπὶ ἡμέρες.

Κατὰ θεία οἰκονομία τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες βρέθηκε στὰ Τρίκαλα ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δουσίκου, ὁ ὁποῖος, ὅταν εἶδε μὲ τὰ μάτια του τὸ θαῦμα, ἀποφάσισε νὰ βρῆ τρόπο καὶ νὰ πάρῃ στὸ Μοναστήρι του τὴν εὐλογημένη ἐκεῖνη κεφαλή, γιὰ νὰ τὴν ἔχη ὡς θησαυρὸ πολύτιμο.

Τὸ σῶμα τοῦ Ἁγίου δὲν βρέθηκε, διότι ρίχθηκε κάπου κάτω ἀπὸ τὸ Βυζαντινὸ Φρούριο τοῦ Φαναρίου, ὅπως διασώζει ἡ παράδοση τῶν Φαναριωτῶν.

Πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια μερικὰ ἀγνὰ Φαναριωτόπουλα ἔβλεπαν ἐπὶ συνεχῆ ἔτη κατὰ τὴν νύκτα τῆς 3ης πρὸς τὴν 4ην Δεκεμβρίου, τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου, φωτεινὴ στήλη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ νὰ φθάσῃ στὴν γῆ, βόρεια τοῦ φρουρίου κοντὰ στὸ τζαμί. Ἀλλά, ὅταν πῆγαιναν ἐκεῖ, τὸ φῶς ἔσβηνε. Γί' αὐτὸ, πρὶν μπουῦν τὰ θεμέλια τοῦ Ναοῦ, ἔγιναν ἀνασκαφές στὸν χῶρο ἐκεῖνο, μήπως βροῦν τὸ μαρτυρικὸ τοῦ Ἁγίου σῶμα. Δυστυχῶς δὲν βρέθηκε, ὅπως δὲν βρέθηκαν καὶ τόσων ἄλλων μαρτύρων τὰ σῶματα. Ἀφοῦ λοιπὸν δὲν σώθηκε τὸ ἅγιο λείψανο τοῦ Σεραφεῖμ, ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ σωθῆ ἡ Ἁγία του Κάρα.

Καὶ νὰ, ὁ καλὸς Θεὸς παρουσίασε στὸν Ἡγούμενο τῆς Μονῆς τοῦ Δουσίκου ἕναν Ἀλβανὸ χριστιανό, στὸν ὁποῖο ὑποσχέθηκε 50 γρόσια, γιὰ νὰ πάρῃ τὴν θαυματουργὸν κάρα τοῦ Ἁγίου. Πράγματι, παραφύλαξε τὴν νύκτα καὶ περὶπου τὰ ξημερώματα, ὅταν εἶδε τοὺς φύλακες νὰ παραδίδωνται στὸν ὕπνο, πῆγε καὶ ἄρπαξε τὴν κάρα τοῦ Ἁγίου. Ἀλλά, ἐπειδὴ ἀφ' ἑνὸς μὲν βιάσθηκε καὶ ἀφ' ἑτέρου φοβήθηκε, ἄφησε τὸ κοντάρι καὶ ἔπεσε. Ὁ θόρυβος ξύπνησε τοὺς φύλακες, οἱ ὁποῖοι, ὅταν ἀντιλήφθηκαν τὸ γεγονός, ἔτρεξαν νὰ συλλάβουν τὸν Ἀλβανὸ χριστιανό.

Ἐκεῖνος τότε, κινούμενος ἀπὸ ζῆλο καὶ ἀποβλέποντας στὰ χρήματα, κράτησε ἀπὸ τὰ μαλλιά τὴν ἁγία κάρα καὶ ἄρχισε νὰ τρέχῃ, ἐνῶ πίσω του ἔτρεχαν ἐξοργισμένοι οἱ φύλακες. Ὅταν ἔφθασε στὴ γέφυρα τοῦ Πηγειοῦ, στὸν Καραβόπορο, βλέποντας τοὺς Γενίσαρους νὰ πλησιάζουν, ἔρριξε τὴν κάρα στὸ ποτάμι γιὰ νὰ σωθῆ καὶ ἀνάγκασε τοὺς στρατιῶτες νὰ ἐπιστρέψουν ἄπρακτοι.

Κάτω ἀπὸ τὴν γέφυρα στὸν Καραβόπορο, δύο ψαράδες ἔχουν τοποθετήσῃ ἀπὸ τὴν μία ὡς τὴν ἄλλην ὄχθη δίχτυα (βρόγια) γιὰ νὰ πιάσουν ψάρια. Τὸ

βράδυ ὁ ἕνας ἔφυγε γιὰ τὰ Τρίκαλα καὶ ἔμεινε ὁ ἄλλος γιὰ νὰ φυλάξη τὰ δίχτυα. Ἀλλὰ -παρόδοξο θέαμα καὶ ἄκουσμα!- ἐνῶ καθόταν ἄγρυπνος, ξαφνικὰ εἶδε φωτεινὴ στήλη νὰ ὑψώνεται μέχρι τὸν οὐρανὸ καὶ συγχρόνως ἄκουσε θαυμαστὰ ψαλμωδίες. Τὸ γεγονὸς αὐτό, ὅπως ἦταν φυσικὸ, προξένησε σὲ αὐτὸν πολὺ φόβο καὶ ἔμεινε ἄπνους ὅλη τὴν νύκτα στὴν κουφάλα ἑνὸς δένδρου. Μόλις ἀντίκρισε τὸ φῶς τῆς νέας ἡμέρας, ἔτρεξε στὴν πόλη καὶ ἔντρομος τὸ διηγήθηκε στὸν σύντροφό του. Τὴν δευτέρη νύκτα παραφύλαξαν καὶ οἱ δύο μαζί. Τὰ μάτια τους ἦταν στραμμένα στὰ δίχτυα καὶ μὲ ἀγωνία ἀνέμεναν νὰ δοῦν ἐὰν καὶ αὐτὴ τὴν νύκτα θὰ ἐπαναλαμβάνονταν **τὸ ἴδιο· καὶ ἐπαναλήφθηκε!** Δέος τότε καὶ ρίγη συγκινήσεως τοὺς κατέλαβαν. Τώρα μὲ πρωφανῆ λαχτᾶρα περιμένουν τὴν ἀνατολὴ τῆς νέας ἡμέρας, ἢ ὅποια θὰ διαλεύκανε τὸ μυστήριον. Ὅταν λοιπὸν ἄρχισε νὰ ροδίζη ἡ ἀνατολή, μὲ πολὺ φόβο πλησιάζουν στὸ μέρος ἐκεῖνο. Ξαφνικὰ ὁ φόβος φεύγει καὶ τὸν διαδέχεται ἢ χαρὰ, διότι βρίσκουν τὴν τιμὴν κάρα μπλεγμένη στὰ δίχτυα. Μὲ εὐλάβεια τὴν ἀποσποῦν ἀπὸ τὰ δίχτυα καὶ τὴν πηγαίνουν στὸ Μοναστήρι τοῦ Δουσίου, ἐνῶ εὐτυχῆς ὁ Ἡγούμενος σκιρτᾷ ἀπὸ χαρὰ καὶ εὐχαρίστως τοὺς δίνει τὰ 50 γρόσια.

Πέρασαν ἀπὸ τότε περίπου ἕξι μῆνες. Ἐγίνε γνωστὴ ἡ εὕρεση τῆς τιμίας κάρας καὶ στὴν Ἱερὰ Μονὴ Κορώνης. Οἱ μοναχοὶ τῆς Μονῆς ἔστειλαν ἀμέσως τὸν Ἡγούμενον μὲ τὸν προεστὸ τοῦ Νεοχωρίου Παναγιώτη Κουσκουλά, γιὰ νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Δουσίου τὴν Ἁγίαν Κάρα τοῦ κοινοβιάτου καὶ ἄλλοτε Ἡγουμένου αὐτῶν Ἁγίου Σεραφείμ.

Ὅταν ἔφθασαν στὰ Τρίκαλα, κατὰ θεία πάλι οἰκονομία βρῆκαν τὸν Μητροπολίτη Λαρίσης Θεωνᾶ, τὸν ὁποῖον παρακάλεσαν νὰ μεσολάβησιν. Αὐτὸς εὐχαρίστως μεσολάβησε νὰ λάβῃ ἡ Ἱερὰ Μονὴ Κορώνης ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Μονὴν Δουσίου τὴν τιμίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σεραφείμ κεφαλὴν, ἀφοῦ καταβάλλῃ τὰ 50 γρόσια, ὅσα εἶχε ξοδέψῃ γιὰ νὰ τὴν ἀποκτήσῃ. Ἔτσι καὶ ἔγινε· ἔλαβαν τὴν ἀγία κεφαλὴν μὲ μεγάλη χαρὰ, καὶ τὴν πῆγαν στὴν Μονὴ Κορώνης, ὅπου τὴν τοποθέτησαν σὲ κατάλληλον κιβώτιον.